

VALSTYBINĖ MOKESČIŲ INSPEKCIJA PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJOS

Apskričių valstybinėms mokesčių
inspekcijoms

|

Nr.
Nr.

INFORMACINIS PRANEŠIMAS DĖL MOKESČIŲ ADMINISTRAVIMO ĮSTATYMO 63 STRAIPSNIO, 64 STRAIPSNIO 2 DALIES IR 95 STRAIPSNIO 1 DALIES 3 PUNKTO, 102 STRAIPSNIO PAVADINIMO IR 1 DALIES, 106 STRAIPSNIO 1 DALIES 1 ir 3 PUNKTŲ APIBENDRINTŲ PAAIŠKINIMŲ (KOMENTARŲ) PAPILDYMO

Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau - VMI), vadovaudamasi Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo (toliau – MAĮ) 12 straipsniu, siekdama suvienodinti MAĮ taikymo praktiką, parengė MAĮ 63 straipsnio, 64 straipsnio 2 dalies ir 95 straipsnio 1 dalies 3 punkto, 102 straipsnio pavadinimo ir 1 dalies, 106 straipsnio 1 dalies 1 ir 3 punktų apibendrintų paaiškinimų (komentarų) papildymą (pridedama).

Komentarai papildyti atsižvelgiant į 2025 m. lapkričio 27 Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 33, 63, 64, 95, 102 ir 106 straipsnių pakeitimo įstatymu XV-616 atliktus papildymus ir pakeitimus, kuriais užtikrintas teisinis reguliavimas, kuriuo remdamasi VMI galėtų Finansų ministerijos teikiamus duomenis perduoti RC - PLAIS tvarkytojui, užtikrinta, kad mokesčių administratorius savo funkcijas dėl mokestinių nepriemokų išieškojimo ir mokestinės prievolės įvykdymo užtikrinimo galėtų vykdyti efektyviai, kai lėšos laikomos valstybės išde atidarytose ir tvarkomose Valstybės išdo įstatyme nurodytų įstaigų sąskaitose.

Atsižvelgdami į tai, kad komentarų tikslas yra suvienodinti MAĮ taikymo praktiką bei padėti mokesčių mokėtojams geriau suprasti ir tinkamai įgyvendinti savo teises ir pareigas, prašome vadovautis šiuo komentaru.

Visą MAĮ komentarą galite rasti [čia](#).

PRIDEDAMA. 5 lapai, lyginamasis variantas.

Viršinkinė

Edita Janušienė

Savarankiškai aktualią informaciją VMI administruojamų mokesčių klausimais, seminarų medžiaga, paaiškinimus ir komentarus galima rasti adresu www.vmi.lt.

Informaciją apie asmens duomenų tvarkymą galima rasti adresu www.vmi.lt skiltyje [Asmens duomenų sauga](#).

Biudžetinė įstaiga,
Vasario 16-osios g. 14,
LT-01107 Vilnius

Tel. +370 5 266 8200,
El. p. vmi@vmi.lt,
www.vmi.lt
E. pristatymo dėžutės
adresas 188659752

Duomenys kaupiami ir saugomi
Juridinių asmenų registre,
Kodas 188659752

Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 63 straipsnio, 64 straipsnio 2 dalies ir 95 straipsnio 1 dalies 3 punkto, 102 straipsnio pavadinimo ir 1 dalies, 106 straipsnio 1 dalies 1 ir 3 punktų apibendrinti paaiškinimai (komentarai)

63 STRAIPSNIS. Nurodymo dėl mokestinės nepriemokos nurašymo iš asmens sąskaitos (sąskaitų) kredito, mokėjimo, ~~ir (ar)~~ elektroninių pinigų įstaigoje **ir (ar) valstybės išde vykdymas**

(Pakeista pagal 2014 m. gruodžio 16 d. įstatymo redakciją Nr. XII-1454, įsigalioja nuo 2015 m. rugpjūčio 1 d.).

(Pakeista pagal 2025 m. lapkričio 27 d. įstatymo redakciją Nr., XV-616 įsigalioja nuo 2026 m. sausio 1 d.)

1. Mokesčių administratoriaus nurodymas kredito, mokėjimo, ~~ir (ar)~~ elektroninių pinigų įstaigai ir (ar) valstybės išdo valdytojui nurašyti mokestinės nepriemokos sumas iš asmens sąskaitos (sąskaitų) privalo būti įvykdytas visiškai. Šis mokesčių administratoriaus nurodymas turi būti priimamas bei vykdomas ir tuo atveju, kai mokesčių mokėtojo sąskaitoje nėra pinigų arba yra mažesnė pinigų suma negu nurašytina. Tokiu atveju nurašymas turi būti atliekamas tol, kol iš mokesčių mokėtojo sąskaitos (sąskaitų) bus nurašyta visa nurodyme nurodyta suma. Mokesčių administratorius sumažina savo nurodyme, kuris jau pateiktas kredito, mokėjimo, ~~ir (ar)~~ elektroninių pinigų įstaigai ir (ar) valstybės išdo valdytojui numatytą nurašytiną sumą, jei mokestinė nepriemoka iš dalies padengiama kitokiu būdu.

Komentaras

Mokesčių administratorius, Mokesčių administravimo įstatymo nustatytais būdais, vykdydamas įstatymų suteiktus įgaliojimus, turi teisę vykdyti priverstinį mokestinių nepriemokų išieškojimą. Mokesčių administratorius įgyja teisę priverstinai išieškoti iš mokesčių mokėtojų mokestinę nepriemoką kai yra šio įstatymo 105 straipsnio 1 dalyje nurodyti pagrindai (žr. MAĮ 105 straipsnio 1 dalies komentarą).

Komentuojamo straipsnio 1 dalyje yra nustatyta nurodymo dėl mokestinės nepriemokos nurašymo iš asmens sąskaitos kredito įstaigoje vykdymo tvarka, pagal kurią kredito, mokėjimo, ~~ir (ar)~~ elektroninių pinigų įstaiga **ir (ar) valstybės išdo valdytojas** privalo vykdyti mokesčių administratoriaus nurodymą. Mokesčių administratoriaus nurodymas, siekiant išieškoti iš mokesčių mokėtojo sąskaitos ar sąskaitų mokestinę nepriemoką, turi būti įvykdytas visiškai. Mokesčių administratorius, siekdamas inicijuoti mokestinės nepriemokos nurašymo iš mokesčių mokėtojo sąskaitos ar sąskaitų, priima Nurodymą nurašyti mokestinę nepriemoką iš mokesčių mokėtojo sąskaitos (sąskaitų) FR0492 formą, patvirtintą Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2003 m. sausio 14 d. įsakymu Nr. V-11 „Dėl formų patvirtinimo“. Nurodymas nurašyti mokestinę nepriemoką iš mokesčių mokėtojo sąskaitos (sąskaitų) elektroninių ryšių priemonėmis per Piniginių lėšų apribojimų informacinę sistemą (PLAIS) pateikiamas kredito, mokėjimo, ~~ir (ar)~~ elektroninių pinigų įstaigai **ir (ar) valstybės išdo valdytojui bei ~~ir~~ automatizuotai vykdomas** Civilinio proceso kodekso 689 straipsnio nustatyta tvarka. Kai kredito, mokėjimo, ir (ar) elektroninių pinigų įstaiga nėra PLAIS dalyvis, tokiais atvejais nurodymas pateikiamas elektroninėmis ryšių priemonėmis.

Kredito, mokėjimo, ~~ir (ar)~~ elektroninių pinigų įstaiga **ir (ar) valstybės išdo valdytojas** neturi teisės atsakyti priimti elektroninėmis ryšių priemonėmis pateikto nurodymo nurašyti mokestinės nepriemokos sumas iš asmens sąskaitos (sąskaitų), motyvuojant, kad asmens sąskaitoje nėra pinigų ar nustatyta pinigų suma sąskaitoje yra mažesnė nei nurodyta mokesčių administratoriaus nurodyme. Tuo atveju, kai kredito, mokėjimo, ~~ir (ar)~~ elektroninių pinigų įstaiga **ir (ar) valstybės išdo valdytojas** nustato, kad asmens sąskaitoje nepakanka lėšų visiškai įvykdyti mokesčių administratoriaus

nurodymo, kredito, mokėjimo, ~~ir (ar)~~ elektroninių pinigų įstaiga **ir (ar) valstybės išdo valdytojas** privalo nurašinėti lėšas tol, kol mokesčių administratoriaus nurodymas bus visiškai įvykdytas.

Tuo atveju, kai mokesčių mokėtojas sumažina nepriemokos sumą padengiant ją kitokiu būdu, pvz. turimus grynuosius pinigus pervesdamas į mokesčių administratoriaus banko sąskaitą ir sumažindamas bendrą mokestinės nepriemokos sumą ar pan., tokiu atveju, mokesčių administratorius atitinkamai sumažina nurodyme nurodytą sumą.

Šiame straipsnyje minimos kredito, mokėjimo ir (ar) elektroninių pinigų įstaigos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos finansų įstaigų įstatyme, Lietuvos Respublikos elektroninių pinigų ir elektroninių pinigų įstaigų įstatyme, Lietuvos Respublikos mokėjimo įstaigų įstatyme. **Valstybės išdo valdytoja yra Lietuvos Respublikos finansų ministerija, o išieškojimas galimas tik iš Lietuvos Respublikos valstybės išdo įstatyme nurodytų įstaigų tvarkomų sąskaitų.**

(Papildyta pagal VMI prie FM raštą 2022-12-22 Nr. R-5203).

(Papildyta pagal VMI prie FM raštą 2026- Nr. R-)

2. Mokesčių administratoriaus nurodymas nurašyti mokestinės nepriemokos sumas iš asmens sąskaitos (sąskaitų) kredito, mokėjimo, ~~ir (ar)~~ elektroninių pinigų įstaigai ir (ar) valstybės išdo valdytojui pateikiamas ir vykdomas vadovaujantis Civilinio proceso kodekse nustatyta tvarka.

Komentaras

Mokesčių administratorius, priėmęs Nurodymą nurašyti mokestinę nepriemoką iš mokesčių mokėtojo sąskaitos (sąskaitų) FR0492 formą, per Piniginių lėšų apribojimų informacinę sistemą (PLAIS) pateikia ją kredito, mokėjimo, ~~ir (ar)~~ elektroninių pinigų įstaigai **ir (ar) valstybės išdo valdytojui**, kurie šį nurodymą vykdo pagal Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 689 straipsnyje nustatytą tvarką.

(Papildyta pagal VMI prie FM raštą 2022-12-22 Nr. R-5203).

64 STRAIPSNIS. Mokesčių mokėtojo identifikacinio numerio naudojimo užtikrinimas

2. ~~Mokėjimo ir~~ Mokėjimo, elektroninių pinigų įstaigoms ir valstybės išdo valdytojui mutatis mutandis taikomos šio straipsnio 1 dalies nuostatos.

Komentaras

(64 straipsnis papildytas 2 dalimi pagal 2009-12-10 įstatymo Nr. XI-558 redakciją)

(Pakeista pagal 2025 m. lapkričio 27 d. įstatymo redakciją Nr., XV-616 (įsigalioja nuo 2026 m. sausio 1 d.))

95 STRAIPSNIS. Mokestinės prievolės įvykdymo užtikrinimo būdai

3) nurodymas kredito, ~~mokėjimo ir~~ mokėjimo, elektroninių pinigų įstaigai ar valstybės išdo valdytojui nutraukti pinigų išdavimą ir pervedimą iš mokesčių mokėtojo sąskaitos (sąskaitų);

Komentaras

Mokesčių administratorius turi teisę MAĮ nustatyta tvarka duoti nurodymą kredito, mokėjimo, ~~ir~~ elektroninių pinigų įstaigai **ar valstybės išdo valdytojui** nutraukti pinigų išdavimą bei pervedimą iš mokesčių mokėtojo sąskaitos (sąskaitų). Šio komentuojamo straipsnio 1 dalies 3 punkte nurodyto

mokestinės prievolės įvykdymo užtikrinimo būdo taikymas detaliau reglamentuotas MAĮ 102 straipsnyje (žr. MAĮ 102 straipsnio komentarą).

(Pakeista pagal 2011 metų gruodžio 22 d. įstatymo Nr. XI-1875 redakciją (įsigalioja nuo 2012-01-01)).

(Pakeista pagal 2025 m. lapkričio 27 d. įstatymo redakciją Nr., XV-616 (įsigalioja nuo 2026 m. sausio 1 d.))

102 STRAIPSNIS. Nurodymas kredito, ~~mokėjimo ir (ar)~~ mokėjimo, elektroninių pinigų įstaigai ir (ar) valstybės išdo valdytojui nutraukti pinigų išdavimą iš mokesčių mokėtojo sąskaitos (sąskaitų)

(Pakeista pagal 2014 m. gruodžio 16 d. įstatymo redakciją Nr. XII-1454, įsigaliojo nuo 2015 m. rugpjūčio 1 d.).

(Pakeista pagal 2025 m. lapkričio 27 d. įstatymo redakciją Nr., XV-616 (įsigalioja nuo 2026 m. sausio 1 d.)).

1. Mokesčių administratorius turi teisę duoti nurodymus nutraukti pinigų išdavimą ir pervedimą iš mokesčių mokėtojo sąskaitos (sąskaitų), jeigu mokesčių mokėtojas neleidžia patikrinti, ar teisingai apskaičiuoti ir sumokėti mokesčiai, arba jeigu dėl mokesčių mokėtojo yra priimtas sprendimas nurašyti mokestinės nepriemokos sumas iš asmens sąskaitos (sąskaitų) kredito, ~~mokėjimo ir (ar)~~ mokėjimo, elektroninių pinigų įstaigoje ir (ar) valstybės išde.

Komentaras

~~1. Mokestinis patikrinimas mokesčių administratoriaus atliekamas mokesčių mokėtojo patikrinimas siekiant kontroliuoti, kaip mokesčių mokėtojas vykdo mokesčių įstatymų reikalavimus mokesčių apskaičiavimo, deklaravimo, sumokėjimo, o įstatymais numatytais atvejais ir kitose srityse.~~

Komentuojamo straipsnio nuostatos numato mokesčių administratoriui teisę duoti nurodymus kredito, mokėjimo, ~~arba~~ elektroninių pinigų įstaigoms **ir (ar) valstybės išdo valdytojui** nutraukti pinigų išdavimą bei pervedimą iš mokesčių mokėtojo sąskaitų, jeigu mokesčių mokėtojas neleidžia patikrinti mokesčių apskaičiavimo ir sumokėjimo teisingumo, t. y. mokesčių mokėtojas savo veiksmais ar neveikimu trukdo mokesčių administratoriui atlikti mokestinį patikrinimą (pvz.: nepateikia tikrinimui reikalingų dokumentų, duomenų ar paaiškinimų, neįleidžia į patalpas ir pan.). Nurodymai kredito, mokėjimo, ~~arba~~ elektroninių pinigų įstaigoms **ir (ar) valstybės išdo valdytojui** nutraukti pinigų išdavimą bei pervedimą iš mokesčio mokėtojo sąskaitų yra pateikiami į mokesčių mokėtojo sąskaitas, esančias kredito, mokėjimo, ~~arba~~ elektroninių pinigų įstaigose **ir (ar) valstybės išde** nepriklausomai nuo to, ar sąskaitose yra lėšų ar ne.

Minėti nurodymai nutraukti pinigų išdavimą ir pervedimą iš mokesčių mokėtojo sąskaitos (sąskaitų), gali būti teikiami visais atvejais, jeigu mokesčių mokėtojas neleidžia patikrinti, ar teisingai apskaičiuoti ir sumokėti mokesčiai, t. y. tiek mokestinio patikrinimo, tiek mokestinio tyrimo metu.

2. Komentuojamas straipsnis taip pat numato nurodymų kredito, mokėjimo, ~~arba~~ elektroninių pinigų įstaigoms **ir (ar) valstybės išdo valdytojui** nutraukti pinigų išdavimą bei pervedimą iš mokesčio mokėtojo sąskaitų pateikimą ir tais atvejais, kai mokesčių administratorius priima nurodymą nurašyti mokestinę nepriemoką iš mokesčių mokėtojo sąskaitos (sąskaitų) kredito, mokėjimo arba elektroninių pinigų įstaigoje.

3. Nurodymo nutraukti pinigų išdavimą ir pervedimą iš banko sąskaitų forma (Nr. FR0487) patvirtinta Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2003 m. sausio 14 d. įsakymu Nr. V-11 „Dėl formų patvirtinimo“.

(Pakeista pagal VMI prie FM raštą 2019-11-08 Nr. (32.44-31-3E)-RM-32877).

(Pakeista pagal VMI prie FM raštą 2026-05- Nr. (R-)).

106 STRAIPSNIS. Mokestinės nepriemokos priverstinio išieškojimo būdai

1) duodant kredito, ~~mokėjimo ir (ar) mokėjimo~~, elektroninių pinigų įstaigai ir (ar) valstybės išdo valdytojui nurodymą nurašyti mokestinės nepriemokos sumas iš asmens sąskaitos (sąskaitų). Šis nurodymas vykdomas šio Įstatymo 63 straipsnyje nustatyta tvarka;

(Pakeista pagal 2011 m. gruodžio 22 įstatymo redakciją Nr. XI-1875, įsigaliojo nuo 2012 m. sausio 1 d.).

(Pakeista pagal 2025 m. lapkričio 27 d. įstatymo redakciją Nr., XV-616 (įsigalioja nuo 2026 m. sausio 1 d.)).

Komentaras

Įgyvendindamas savo teisę priverstinai išieškoti mokestinę nepriemoką, mokesčių administratorius turi teisę kredito, mokėjimo, ~~ar~~ elektroninių pinigų įstaigai **ir (ar) valstybės išdo valdytojui** duoti nurodymą nurašyti mokesčių mokėtojo mokestinės nepriemokos sumas iš asmens sąskaitos. Tokiu atveju mokesčių administratorius per Piniginių lėšų apribojimo informacinę sistemą kredito, mokėjimo, ~~ar~~ elektroninių pinigų įstaigai **ir (ar) valstybės išdo valdytojui** pateikia nurodymą nurašyti mokestinę nepriemoką iš visų asmens sąskaitų, tokiu būdu užtikrindamas proporcingą išieškotų lėšų paskirstymą visiems kreditoriams (žr. MAĮ 63 straipsnio komentarą).

(Pakeista pagal VMI prie FM raštą 2019-11-08 Nr. (32.44-31-3E)-RM-32877)

(Pakeista pagal VMI prie FM raštą 2026-05- Nr. (R-)).

3) duodant kredito, ~~mokėjimo ir (ar) mokėjimo~~, elektroninių pinigų įstaigai ir (ar) valstybės išdo valdytojui nurodymą nurašyti mokestinės nepriemokos sumas iš laiduotojo arba garanto sąskaitos (sąskaitų), jeigu laiduotojas arba garantas nevykdo šio straipsnio 2 punkto reikalavimo. Šis nurodymas vykdomas šio Įstatymo 63 straipsnyje nustatyta tvarka;

(Pakeista pagal 2025 m. lapkričio 27 d. įstatymo redakciją Nr., XV-616 (įsigalioja nuo 2026 m. sausio 1 d.)).

Komentaras

Jeigu laiduotojas arba garantas neįvykdo šio straipsnio 2 punkto reikalavimo, t. y. per Reikalavime arba pretenzijoje nurodytą terminą nesumoka Reikalavime arba pretenzijoje nurodytų sumų, tai mokesčių administratorius pradeda tų sumų priverstinį išieškojimą iš laiduotojo ar garanto sąskaitų.

Tokiu atveju mokesčių administratorius duoda nurodymą kredito, mokėjimo, ~~ar~~ elektroninių pinigų įstaigai **ir (ar) valstybės išdo valdytojui** nurašyti mokesčių mokėtojo mokestinės nepriemokos sumas iš laiduotojo arba garanto sąskaitos. Toks mokesčių administratoriaus nurodymas įforminamas nustatytos formos sprendimu, kurio forma patvirtinta Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2004 m. liepos 19 d. įsakymu Nr. VA-142 „Dėl sprendimų išieškoti mokestinę nepriemoką iš laiduotojų ar garantų turto formų patvirtinimo“. (Žin., 2004, Nr. 115-4316).

Nurodymas kredito, mokėjimo, ~~ar~~ elektroninių pinigų įstaigai ir (ar) valstybės išdo valdytojui nurašyti mokesčių mokėtojo mokestinės nepriemokos sumas iš laiduotojo arba garanto sąskaitos vykdomas MAĮ 63 straipsnio nustatyta tvarka (žr. MAĮ 63 straipsnio komentarą).

Pavyzdys

Mokesčių mokėtojo AB „X“ mokestinė nepriemoka sudaro 10000 eurų. Mokestinės nepriemokos išieškojimui užtikrinti mokesčių mokėtojas pateikė AB „Y“ banko išduotą garantijos dokumentą, kuriame minėtas bankas įsipareigoja sumokėti už AB „X“ jo 5000 eurų mokestinę nepriemoką.

Mokesčių administratorius pateikė AB „Y“ bankui Reikalavimą sumokėti AB „X“ 5000 eurų mokestinę nepriemoką. Reikalavime nurodytu terminu garantas AB „Y“ bankas nesumokėjo minėtos

sumos, todėl mokesčių administratorius pradėjo vykdyti priverstinį išieškojimą iš garanto AB „Y“ sąskaitų ir pateikė minėto garanto kredito įstaigai nurodymą nurašyti 5000 eurų sumą nuo jo sąskaitų.

(1 ir 3 punktai pakeisti pagal VMI prie FM raštą 2012-08-28 Nr. (29.2-31-3)-R-7276)).

KEISTA:

1. (2011 12 22 įstatymu Nr. XI-1875 (nuo 2012 01 01))
2. (2014 12 16 įstatymu Nr. XII-1454 (nuo 2015 08 01))
3. **(2025 11 27 įstatymu Nr. XV-616 (nuo 2026 01 01))**

Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 63 straipsnio, 64 straipsnio 2 dalies ir 95 straipsnio 1 dalies 3 punkto, 102 straipsnio pavadinimo ir 1 dalies, 106 straipsnio 1 dalies 1 ir 3 punktų apibendrinti paaiškinimai (komentarai)

63 STRAIPSNIS. Nurodymo dėl mokestinės nepriemokos nurašymo iš asmens sąskaitos (sąskaitų) kredito, mokėjimo, elektroninių pinigų įstaigoje ir (ar) valstybės išde vykdymas

(Pakeista pagal 2014 m. gruodžio 16 d. įstatymo redakciją Nr. XII-1454, įsigalioja nuo 2015 m. rugpjūčio 1 d.).

(Pakeista pagal 2025 m. lapkričio 27 d. įstatymo redakciją Nr., XV-616 įsigalioja nuo 2026 m. sausio 1 d.)

1. Mokesčių administratoriaus nurodymas kredito, mokėjimo, elektroninių pinigų įstaigai ir (ar) valstybės išdo valdytojui nurašyti mokestinės nepriemokos sumas iš asmens sąskaitos (sąskaitų) privalo būti įvykdytas visiškai. Šis mokesčių administratoriaus nurodymas turi būti priimamas bei vykdomas ir tuo atveju, kai mokesčių mokėtojo sąskaitoje nėra pinigų arba yra mažesnė pinigų suma negu nurašytina. Tokiu atveju nurašymas turi būti atliekamas tol, kol iš mokesčių mokėtojo sąskaitos (sąskaitų) bus nurašyta visa nurodyme nurodyta suma. Mokesčių administratorius sumažina savo nurodyme, kuris jau pateiktas kredito, mokėjimo, ~~ir~~ (~~ar~~) elektroninių pinigų įstaigai ir (ar) valstybės išdo valdytojui numatytą nurašytiną sumą, jei mokestinė nepriemoka iš dalies padengiama kitokiu būdu.

Komentaras

Mokesčių administratorius, Mokesčių administravimo įstatymo nustatytais būdais, vykdydamas įstatymų suteiktus įgaliojimus, turi teisę vykdyti priverstinį mokestinių nepriemokų išieškojimą. Mokesčių administratorius įgyja teisę priverstinai išieškoti iš mokesčių mokėtojų mokestinę nepriemoką kai yra šio įstatymo 105 straipsnio 1 dalyje nurodyti pagrindai (žr. MAĮ 105 straipsnio 1 dalies komentarą).

Komentuojamo straipsnio 1 dalyje yra nustatyta nurodymo dėl mokestinės nepriemokos nurašymo iš asmens sąskaitos kredito įstaigoje vykdymo tvarka, pagal kurią kredito, mokėjimo, ~~ir~~ (~~ar~~) elektroninių pinigų įstaiga ir (ar) valstybės išdo valdytojas privalo vykdyti mokesčių administratoriaus nurodymą. Mokesčių administratoriaus nurodymas, siekiant išieškoti iš mokesčių mokėtojo sąskaitos ar sąskaitų mokestinę nepriemoką, turi būti įvykdytas visiškai. Mokesčių administratorius, siekdamas inicijuoti mokestinės nepriemokos nurašymo iš mokesčių mokėtojo sąskaitos ar sąskaitų, priima Nurodymą nurašyti mokestinę nepriemoką iš mokesčių mokėtojo sąskaitos (sąskaitų) FR0492 formą, patvirtintą Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2003 m. sausio 14 d. įsakymu Nr. V-11 „Dėl formų patvirtinimo“. Nurodymas nurašyti mokestinę nepriemoką iš mokesčių mokėtojo sąskaitos (sąskaitų) elektroninių ryšių priemonėmis per Piniginių lėšų apribojimų informacinę sistemą (PLAIS) pateikiamas kredito, mokėjimo, elektroninių pinigų įstaigai ir (ar) valstybės išdo valdytojui bei automatizuotai vykdomas Civilinio proceso kodekso 689 straipsnio nustatyta tvarka. Kai kredito, mokėjimo, ir (ar) elektroninių pinigų įstaiga nėra PLAIS dalyvis, tokiais atvejais nurodymas pateikiamas elektroninėmis ryšių priemonėmis.

Kredito, mokėjimo, elektroninių pinigų įstaiga ir (ar) valstybės išdo valdytojas neturi teisės atsisakyti priimti elektroninėmis ryšių priemonėmis pateikto nurodymo nurašyti mokestinės nepriemokos sumas iš asmens sąskaitos (sąskaitų), motyvuojant, kad asmens sąskaitoje nėra pinigų ar nustatyta pinigų suma sąskaitoje yra mažesnė nei nurodyta mokesčių administratoriaus nurodyme. Tuo atveju, kai kredito, mokėjimo, elektroninių pinigų įstaiga ir (ar) valstybės išdo valdytojas nustato, kad asmens sąskaitoje nepakanka lėšų visiškai įvykdyti mokesčių administratoriaus nurodymo, kredito, mokėjimo, elektroninių pinigų įstaiga ir (ar) valstybės išdo valdytojas privalo nurašinėti lėšas tol, kol mokesčių administratoriaus nurodymas bus visiškai įvykdytas.

Tuo atveju, kai mokesčių mokėtojas sumažina nepriemokos sumą padengiant ją kitokiu būdu, pvz. turimus grynuosius pinigus pervesdamas į mokesčių administratoriaus banko sąskaitą ir sumažindamas bendrą mokestinės nepriemokos sumą ar pan., tokiu atveju, mokesčių administratorius atitinkamai sumažina nurodyme nurodytą sumą.

Šiame straipsnyje minimos kredito, mokėjimo ir (ar) elektroninių pinigų įstaigos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos finansų įstaigų įstatyme, Lietuvos Respublikos elektroninių pinigų ir elektroninių pinigų įstaigų įstatyme, Lietuvos Respublikos mokėjimo įstaigų įstatyme. Valstybės išdo valdytoja yra Lietuvos Respublikos finansų ministerija, o išieškojimas galimas tik iš Lietuvos Respublikos valstybės išdo įstatyme nurodytų įstaigų tvarkomų sąskaitų.

(Papildyta pagal VMI prie FM raštą 2022-12-22 Nr. R-5203).

(Papildyta pagal VMI prie FM raštą 2026-06-02 Nr. R- 1590)

2. Mokesčių administratoriaus nurodymas nurašyti mokestinės nepriemokos sumas iš asmens sąskaitos (sąskaitų) kredito, mokėjimo, elektroninių pinigų įstaigai ir (ar) valstybės išdo valdytojui pateikiamas ir vykdomas vadovaujantis Civilinio proceso kodekse nustatyta tvarka.

Komentaras

Mokesčių administratorius, priėmęs Nurodymą nurašyti mokestinę nepriemoką iš mokesčių mokėtojo sąskaitos (sąskaitų) FR0492 formą, per Piniginių lėšų apribojimų informacinę sistemą (PLAIS) pateikia ją kredito, mokėjimo, elektroninių pinigų įstaigai ir (ar) valstybės išdo valdytojui, kurie šį nurodymą vykdo pagal Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 689 straipsnyje nustatytą tvarką.

(Papildyta pagal VMI prie FM raštą 2022-12-22 Nr. R-5203).

(Papildyta pagal VMI prie FM raštą 2026-06-02 Nr. R- 1590)

64 STRAIPSNIS. Mokesčių mokėtojo identifikacinio numerio naudojimo užtikrinimas

2. Mokėjimo, elektroninių pinigų įstaigoms ir valstybės išdo valdytojui *mutatis mutandis* taikomos šio straipsnio 1 dalies nuostatos.

Komentaras

(64 straipsnis papildytas 2 dalimi pagal 2009-12-10 įstatymo Nr. XI-558 redakciją)

(Pakeista pagal 2025 m. lapkričio 27 d. įstatymo redakciją Nr., XV-616 (įsigalioja nuo 2026 m. sausio 1 d.))

95 STRAIPSNIS. Mokestinės prievolės įvykdymo užtikrinimo būdai

3) nurodymas kredito, mokėjimo, elektroninių pinigų įstaigai ar valstybės išdo valdytojui nutraukti pinigų išdavimą ir pervedimą iš mokesčių mokėtojo sąskaitos (sąskaitų);

Komentaras

Mokesčių administratorius turi teisę MAĮ nustatyta tvarka duoti nurodymą kredito, mokėjimo, ir elektroninių pinigų įstaigai ar valstybės išdo valdytojui nutraukti pinigų išdavimą bei pervedimą iš mokesčių mokėtojo sąskaitos (sąskaitų). Šio komentuojamo straipsnio 1 dalies 3 punkte nurodyto mokestinės prievolės įvykdymo užtikrinimo būdo taikymas detaliau reglamentuotas MAĮ 102 straipsnyje (žr. MAĮ 102 straipsnio komentarą).

(Pakeista pagal 2011 metų gruodžio 22 d. įstatymo Nr. XI-1875 redakciją (įsigalioja nuo 2012-01-01)).

(Pakeista pagal 2025 m. lapkričio 27 d. įstatymo redakciją Nr., XV-616 (įsigalioja nuo 2026 m. sausio 1 d.))

102 STRAIPSNIS. Nurodymas kredito, mokėjimo, elektroninių pinigų įstaigai ir (ar) valstybės išdo valdytojui nutraukti pinigų išdavimą iš mokesčių mokėtojo sąskaitos (sąskaitų)

(Pakeista pagal 2014 m. gruodžio 16 d. įstatymo redakciją Nr. XII-1454, įsigaliojo nuo 2015 m. rugpjūčio 1 d.).

(Pakeista pagal 2025 m. lapkričio 27 d. įstatymo redakciją Nr., XV-616 (įsigalioja nuo 2026 m. sausio 1 d.)).

1. Mokesčių administratorius turi teisę duoti nurodymus nutraukti pinigų išdavimą ir pervedimą iš mokesčių mokėtojo sąskaitos (sąskaitų), jeigu mokesčių mokėtojas neleidžia patikrinti, ar teisingai apskaičiuoti ir sumokėti mokesčiai, arba jeigu dėl mokesčių mokėtojo yra priimtas sprendimas nurašyti mokesstinės nepriemokos sumas iš asmens sąskaitos (sąskaitų) kredito, mokėjimo, elektroninių pinigų įstaigoje ir (ar) valstybės išde.

Komentaras

Komentuojamo straipsnio nuostatos numato mokesčių administratoriui teisę duoti nurodymus kredito, mokėjimo, elektroninių pinigų įstaigoms ir (ar) valstybės išdo valdytojui nutraukti pinigų išdavimą bei pervedimą iš mokesčių mokėtojo sąskaitų, jeigu mokesčių mokėtojas neleidžia patikrinti mokesčių apskaičiavimo ir sumokėjimo teisingumo, t. y. mokesčių mokėtojas savo veiksmais ar neveikimu trukdo mokesčių administratoriui atlikti mokesstinį patikrinimą (pvz.: nepateikia tikrinimui reikalingų dokumentų, duomenų ar paaiškinimų, neleidžia į patalpas ir pan.). Nurodymai kredito, mokėjimo, elektroninių pinigų įstaigoms ir (ar) valstybės išdo valdytojui nutraukti pinigų išdavimą bei pervedimą iš mokesčio mokėtojo sąskaitų yra pateikiami į mokesčių mokėtojo sąskaitas, esančias kredito, mokėjimo, elektroninių pinigų įstaigose ir (ar) valstybės išde nepriklausomai nuo to, ar sąskaitose yra lėšų ar ne.

Minėti nurodymai nutraukti pinigų išdavimą ir pervedimą iš mokesčių mokėtojo sąskaitos (sąskaitų), gali būti teikiami visais atvejais, jeigu mokesčių mokėtojas neleidžia patikrinti, ar teisingai apskaičiuoti ir sumokėti mokesčiai, t. y. tiek mokesstinio patikrinimo, tiek mokesstinio tyrimo metu.

2. Komentuojamas straipsnis taip pat numato nurodymų kredito, mokėjimo, ~~arba~~ elektroninių pinigų įstaigoms ir (ar) valstybės išdo valdytojui nutraukti pinigų išdavimą bei pervedimą iš mokesčio mokėtojo sąskaitų pateikimą ir tais atvejais, kai mokesčių administratorius priima nurodymą nurašyti mokesstinę nepriemoką iš mokesčių mokėtojo sąskaitos (sąskaitų) kredito, mokėjimo arba elektroninių pinigų įstaigoje.

3. Nurodymo nutraukti pinigų išdavimą ir pervedimą iš banko sąskaitų forma (Nr. FR0487) patvirtinta Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2003 m. sausio 14 d. įsakymu Nr. V-11 „Dėl formų patvirtinimo“.

(Pakeista pagal VMI prie FM raštą 2019-11-08 Nr. (32.44-31-3E)-RM-32877).

(Papildyta pagal VMI prie FM raštą 2026-06-02 Nr. R- 1590).

106 STRAIPSNIS. Mokesstinės nepriemokos priverstinio išieškojimo būdai

1) duodant kredito, mokėjimo, elektroninių pinigų įstaigai ir (ar) valstybės išdo valdytojui nurodymą nurašyti mokesstinės nepriemokos sumas iš asmens sąskaitos (sąskaitų). Šis nurodymas vykdomas šio Įstatymo 63 straipsnyje nustatyta tvarka;

(Pakeista pagal 2011 m. gruodžio 22 įstatymo redakciją Nr. XI-1875, įsigaliojo nuo 2012 m. sausio 1 d.).

(Pakeista pagal 2025 m. lapkričio 27 d. įstatymo redakciją Nr., XV-616 (įsigalioja nuo 2026 m. sausio 1 d.)).

Komentaras

Įgyvendindamas savo teisę priverstinai išieškoti mokestinę nepriemoką, mokesčių administratorius turi teisę kredito, mokėjimo, elektroninių pinigų įstaigai ir (ar) valstybės išdo valdytojui duoti nurodymą nurašyti mokesčių mokėtojo mokestinės nepriemokos sumas iš asmens sąskaitos. Tokiu atveju mokesčių administratorius per Piniginių lėšų apribojimo informacinę sistemą kredito, mokėjimo, elektroninių pinigų įstaigai ir (ar) valstybės išdo valdytojui pateikia nurodymą nurašyti mokestinę nepriemoką iš visų asmens sąskaitų, tokiu būdu užtikrindamas proporcingą išieškotų lėšų paskirstymą visiems kreditoriams (žr. MAĮ 63 straipsnio komentarą).

(Pakeista pagal VMI prie FM raštą 2019-11-08 Nr. (32.44-31-3E)-RM-32877)

(Papildyta pagal VMI prie FM raštą 2026-06-02 Nr. R- 1590)

3) duodant kredito, mokėjimo, elektroninių pinigų įstaigai ir (ar) valstybės išdo valdytojui nurodymą nurašyti mokestinės nepriemokos sumas iš laiduotojo arba garanto sąskaitos (sąskaitų), jeigu laiduotojas arba garantas nevykdo šio straipsnio 2 punkto reikalavimo. Šis nurodymas vykdomas šio Įstatymo 63 straipsnyje nustatyta tvarka;

(Pakeista pagal 2025 m. lapkričio 27 d. įstatymo redakciją Nr., XV-616 (įsigalioja nuo 2026 m. sausio 1 d.)).

Komentaras

Jeigu laiduotojas arba garantas neįvykdo šio straipsnio 2 punkto reikalavimo, t. y. per Reikalavime arba pretenzijoje nurodytą terminą nesumoka Reikalavime arba pretenzijoje nurodytų sumų, tai mokesčių administratorius pradeda tų sumų priverstinį išieškojimą iš laiduotojo ar garanto sąskaitų.

Tokiu atveju mokesčių administratorius duoda nurodymą kredito, mokėjimo, elektroninių pinigų įstaigai ir (ar) valstybės išdo valdytojui nurašyti mokesčių mokėtojo mokestinės nepriemokos sumas iš laiduotojo arba garanto sąskaitos. Toks mokesčių administratoriaus nurodymas įforminamas nustatytos formos sprendimu, kurio forma patvirtinta Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2004 m. liepos 19 d. įsakymu Nr. VA-142 „Dėl sprendimų išieškoti mokestinę nepriemoką iš laiduotojų ar garantų turto formų patvirtinimo“. Nurodymas kredito, mokėjimo, elektroninių pinigų įstaigai ir (ar) valstybės išdo valdytojui nurašyti mokesčių mokėtojo mokestinės nepriemokos sumas iš laiduotojo arba garanto sąskaitos vykdomas MAĮ 63 straipsnio nustatyta tvarka (žr. MAĮ 63 straipsnio komentarą).

Pavyzdys

Mokesčių mokėtojo AB „X“ mokestinė nepriemoka sudaro 10000 eurų. Mokestinės nepriemokos išieškojimui užtikrinti mokesčių mokėtojas pateikė AB „Y“ banko išduotą garantijos dokumentą, kuriame minėtas bankas įsipareigoja sumokėti už AB „X“ jo 5000 eurų mokestinę nepriemoką.

Mokesčių administratorius pateikė AB „Y“ bankui Reikalavimą sumokėti AB „X“ 5000 eurų mokestinę nepriemoką. Reikalavime nurodytu terminu garantas AB „Y“ bankas nesumokėjo minėtos sumos, todėl mokesčių administratorius pradėjo vykdyti priverstinį išieškojimą iš garanto AB „Y“ sąskaitų ir pateikė minėto garanto kredito įstaigai nurodymą nurašyti 5000 eurų sumą nuo jo sąskaitų.

(1 ir 3 punktai pakeisti pagal VMI prie FM raštą 2012-08-28 Nr. (29.2-31-3)-R-7276)).

(Papildyta pagal VMI prie FM raštą 2026-06-02 Nr. R- 1590).

KEISTA:

1. (2011 12 22 įstatymu Nr. XI-1875 (nuo 2012 01 01))
2. (2014 12 16 įstatymu Nr. XII-1454 (nuo 2015 08 01))
3. (2025 11 27 įstatymu Nr. XV-616 (nuo 2026 01 01))